

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 19.

Kontor: Nørregade 33, St.

11. Maj 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.

Hotel du Nord.

Indgang ad Porten.

Elevator.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthd. J. L. Andersen).

Handel med

Frugt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Dæglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Tandtekniker

Julie Detlefsen,

Frederiksborggade 41, 1. S.

Piger og Jomfruer til København og Odense. Piger til Herregaarde og Bøndergaarde overalt paa Fyn søges stadig.
Kristine Nielsen, Vindegade 66, Odense.

Københavns

Forskoleseminarium.

I Tilslutning til Femmers Kvinde-seminarium agter undertegnede efter Sommerferien 1901 at oprette et Seminarium til Uddannelse af Lærere for Barneskolens yngste Klasser (Alderen 6—10 Aar). Uddannelsen bliver etaarig. Til Optagelse fordres almindelig gode Skolekundskaber. Optagelsesprøve afholdes midt i August. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Seminariet, hvis Kontor, Griffenfeldtsgade 7 (fra April Flyttedag Nørrebrogade 27) er aaben daglig 2—3.

Kirstine Frederiksen,

J. Th. Huus, Emilie Jansen.

Redaktionen træffes hver Mandag Kl. 2—4 paa Kontoret Nørregade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det først udkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag Middag.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St., aaben hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Samfundet bedes sendte under Ekspeditionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20 Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre pr. Petitlinie ÷ 10 % for mindst 3 Ganges Indrykkelse. Løbende Annoncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke, da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i Kioskerne.

Nellie van Kol.

Biografisk Skitse ved Emma Kraft.

Mellem de mørke, vilde Ardennerbjerge, der snart som nøgne, stejle og graa Kolosser rager op mod Himmelen, snart gennemføres af dybe Bjærgkløfter, hvor Klippeblokkene i forvredne Former hænger ud over de gabende Bjærgkløfter, bugter Jærnbanen sig som en leddelt Slange og sender sine smaa, stakaandede Røgskyer til Vejrs. Som Taager bliver de staaende i de snævre Bjærgpasser og fordeler sig langsomt op ad Klippevæggenes Sider. Lokomotivets stødvise Piben lyder som Angests krig, og Fuglene farer forskræmte op.

Men nede ved Foden af Klippeblokkene skummer og bruser den krystalklare Flod. Den sender sine smaa Skumsprøjt ind mod Granitblokkene, som har løsrevet sig fra Klippevæggen, den slynger sig ud og ind imellem dem og sætter Stensliberierne og Vandmøllerne i Bevægelse. Hver Klippe har sin egen Legende og Betydning. Folkets Fantasi har befolket dem med ædelmodige Riddere, med gode Nisser og Dværge, der kommer de fattige og ulykkelige til Hjælp og befrier dem.

I disse Omgivelser bor Nellie van Kol. Der er Slægtskab mellem den Natur, der omgiver hende og hendes egen. Hendes Vilje og Energi er som Klippen, der kun brydes af Jærnets Hammerslag. Trin for Trin arbejder hun og hendes Mand sig frem ad nye Baner for ligesom i hine Tiders Æventyr og Legender at komme de undertrykte og lidende til Hjælp.

At højne og forædle Samfundet gennem den enkelte er disse to Menneskers Livsopgave.

Men ogsaa paa dem faldt Hammerslag, der slaar haardere end

Jærnet paa Klippestenene: Mistænksomhed og Tvivl af uforstaaende Mennesker overfor deres Gerning.

Naar man hører, hvor megen Sorg og Nød Nellie van Kol har afværget i mange Familjer, grænser det nær op til hine Tiders Romantik, hvor de ædelmodige Riddere befriede de undertrykte fra Drager og Uhyrer.

Nellies Ungdom har næppe været særlig lys og fornøjelig, og der var mere Alvor over hende, end det i Almindelighed plejer at være Tilfældet med unge Piger i hendes Alder. Hun sad inde med gode Kundskaber og rige Evner. En af Hollands Videnskabsmænd interesserede sig for hende, og gennem ham fik hun Vejledning og Anvisning med Hensyn til god og nyttig Læsning.

I en Alder af fem og tyve Aar blev der tilbudt hende en Plads som Guvernante i Indien. Hun tog imod den, og da der fra hendes daglige Gerning levnedes hende Tid, fortsatte hun sine Studier i Pædagogik, Historie og Sprog og forsøgte sig samtidig med Pennen.

Hendes Artikler, skrevne i Brevform til »Soerabaja's Handelsblad«, blev ikke alene straks optagne, men de vakte Opmærksomhed og forøgede Abonnenternes Antal. Disse Breve (»Brevet til Minette«) udmærkede sig ogsaa ved en fin lagttagelse, ved deres ypperlige Form og deres Friskhed.

Redaktionen opfordrede hende nu til at udgive et Børneblad, og Ingeniør van Kol, der var ansat i Regeringens Tjeneste, og som med Interesse havde læst Nellies Breve, traf sammen med hende og lærte hende nærmere at kende. Et Tilbud om at blive hans Hustru modtoges, og fra nu af indtraadte et Vendepunkt i den unge Piges Liv. Van Kols Virksomhed som Ingeniør medførte, at han ofte maatte forandre Opholdssted. Paa hvert nyt Sted, de kom til, maatte deres Bolig — Bambushytten — først slaas op, og ved denne Skiften Ophold kom de i nøje Forhold til Befolkningen, og det paa Steder, hvor den var ganske udenfor Evropeernes Paavirkning og Indflydelse. Overalt traf de Mennesker, der var modtagelige for et venligt Ord og en god Behandling, Mennesker, som førte et maadeholdent Liv og som, trods det indiske Folks Svagheder, alligevel i moralsk Henseende i mangt og meget stod over mange af Vestens Beboere. Folkets Barnlighed, dets Enfoldighed og de lykkelige, økonomiske Forhold, hvorunder det levede, ganske ukendt med den sociale Ulighed og Kapitalisternes Udsugning — tiltrak det unge Par. Nellie og hendes Mand

fattede Kærlighed til dem og følte sig i Følge deres egne Naturer i Samklang med dem. De omgikkes dem og behandlede dem som Mennesker, der kun ved deres Sprog og Hudfarve adskilte sig fra dem selv, og de tog levende Del i deres Ve og Vel.

De indfødte fik Del i det Arbejde, som van Kol lod dem udføre for sig, og Nellie færdedes mellem dem som en Moder mellem sine Børn. Ja, saa stor var de indfødtes Hengivenhed for dem, at Nellie og hendes to smaa Børn, naar hendes Mand ofte i Maaneder maatte forlade dem, trygt kunde sove for aabne Døre i deres Bambushytte, der laa i Ud-kanten af en Skov. Ikke een af de indfødte vilde have krummet et Haar paa deres Hoved, og det paa et Tidspunkt, hvor der ellers herskede Uro og Gæring mod Hollænderne, saa mange af disse for en Tid maatte forlade deres Pladser og søge andet Sted hen. Familien van Kol var bleven de indfødtes Venner, og derfor kom det som et Lyn fra den klare Himmel, at de maatte forlade dem. Med Taarer i Øjnene kom Befolkningen og trykkede deres Hænder til Afsked. De kunde ikke begribe, at deres Venner vilde tage fra dem, og at det var nødvendigt at Helbredshensyn at vende tilbage til Evropa.

Ukendt med de evropæiske Forhold vidste de intet om, at naar en Embedsmands Opfattelse af hans Forhold til sine undergivne ikke falder sammen med Regeringens, kan et ubetydeligt Sygdomstilfælde ses gennem saa skarpe Brillen, at han uden videre kan erklæres for uarbejdsdygtig, hvilket i dette Tilfælde næsten var ensbetydende med at være »statsfarlig«.

Hr. van Kol blev afskediget og med Pension. Imidlertid havde denne Afskedigelse det gode ved sig, at de ikke — som saa mange andre — vendte udslidte og opbrugte hjem, svækkede af det varme Klima.

I Indien havde de samlet Erfaring; deres Hjerter brændte i Kærlighed efter at komme deres lidende og undertrykte Medmennesker til Hjælp. De havde nu deres Tid til deres Raadighed. Nellie kunde, ligesom sin Mand, tale og skrive naar hun vilde, og med Ord og Pen drog hun til Felts mod Egoismen, Uretfærdigheden og Undertrykkelsen; frem for alt gik hun ved sit eget Eksempel i Spidsen for den nye Bevægelse, hun søgte at rejse, gik i Spidsen med sit rige, varme Hjerte. Fuldt af Fortrøstning bar hun Frihedsløst frem, og det fandt Genlyd i Bladene og hele Landet over.